

TÁRGY: Építészeti alapismeretek	TANÉV	FÉLÉV	ÉVFOLYAM
ELŐADÓ: Vasáros Zsolt DLA egyetemi docens Helfrich Szabolcs egyetemi adjunktus	2009/2010.	I.	N.III. Műszaki menedzser

Az építészettörténet korszakai – óravázlat

- Az óra keretében elsősorban az európai kultúrkör építészetével foglalkozunk, néhány példa szintjén említjük a távol-keleti és az ősi amerikai kultúrák építészetét
- Az építészettörténetben is megfigyelhetők a kiemelkedő centrumok, teljesítmények, fontos a párhuzamos tárgyalás: pl. az ősi amerika kultúráiban az ókori jellegű építészet megjelenése az európai kultúrkörben már a kora középkor időszaka, nem is lép jelentősen tovább Kolumbuszig, illetőleg az egyiptomi újbirodalom időszaka Európában a bronzkor jelentősebb monumentális építészet nélkül, bizonyos területeken pedig még megalitikus jellegű építészet van jelen.
- A tárgyalt építészettörténelmi korszakok áttekintése a XX. századig a következő:
 - Őskőkor-jégkorszak vége-mezolitikum (cca. i.e. 8000-ig)
 - Kőkorszak (neolitikum) (cca. i.e. 3. évezred)
 - Ókori Kelet építészet (i.e. 4. évezred-időszámításunkig)
 - Az ókori Egyiptom építészet
 - Mezopotámia építészet
 - Az égei kultúrák építészet (i.e. 3-2. évezred)
 - Ókori görög építészet (i.e. VIII-I. század)
 - Etruszk és római építészet (i.e. VII- i.sz. V. század)
 - Kora keresztény építészet (i.sz. IV-VI. század)
 - Bizánci építészet (i.sz. V-XIV. század)
 - Korai középkor építészet (i.sz. VI-X. század)
 - Román építészet (i.sz. XI-XII. század)
 - Gótikus építészet (i.sz. XIII-XV. század)
 - Reneszánsz építészet (i.sz. XV-XVI. század)
 - Barokk építészet (i.sz. XVII-XVIII. század)
 - Klasszicizmus építészet (i.sz. XVIII. század vége-XIX. század közepe)
 - Romantika építészet (i.sz. XIX. század közepe)
 - Eklektikus építészet (i.sz. XIX. század második fele)
 - Szecesszió építészet (i.sz. XIX-XX. század fordulója, cca. 1890-től)
- Az építészet fogalma tágabb értelemben bármilyen építmény létrehozása adott céllal. Nem tekintjük építészeti tevékenységnek egy bizonyos célra – pl. lakás – alkalmas természeti adottság – pl. barlang – birtokba vételét.
- Az építészet a társadalmi fejlődés igen korai szakaszában tudatos, célszerű és differenciált tevékenységgé vált, valamint művészi szintre emelkedett.
- Az építészeti tevékenység célja, hogy védett, (részben vagy teljesen) zárt-fedett tereket alkosson a létfenntartáshoz, illetőleg különböző egyéni, vagy közösségi cselekményekhez.
- Az építészet legfontosabb meghatározói: a tér rendeltetése-funkciója, a tér egyszerűsége-összetett jellege, az épület építéstechnikája-az építőanyagok karaktere, a tér külső megjelenése- az épület tömegképzése, a küldő és belső felületek díszítésének-tagolásának kérdése.
- Az építészet fenti karaterlemei valamennyi korszakban összefüggnek az adott társadalom jellegével-berendezkedésével, technikai-tudományos-művészi érettségével.

Ajánlott irodalom:

Szentkirályi Zoltán-Détsy Mihály: *Az építészet rövid története*, Műszaki Könyvkiadó, Budapest (több kiadásban)
Szentkirályi Zoltán: *Az építészet világtörténete*, Budapest, terc, 2004